

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 236-1049

E-mail: ministry@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Від 22.04.14 № 1/9-222

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій

Щодо здійснення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту

На виконання Плану заходів щодо інтеграції біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, в українське суспільство на період до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2012 року № 605-р, та відповідно до положень, визначених частиною п'ятою статті 9 Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» Міністерство надсилає для практичного використання спільний наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України від 23.10.2013 № 903/1464/711, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 12 листопада 2013 р. за № 1934/24466 «Про здійснення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту» (додаток 1).

При цьому надаємо перелік методичної літератури та посібників, якими можна скористатися при проведенні психологічної оцінки віку дитини (додаток 2).

Додатки на 17 арк.

Заступник Міністра

П. Б. Полянський

До листа Міністерства освіти і науки України
від _____ № 1/9-222

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ

23.10.2013 № 903/1464/711

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
12 листопада 2013 р.
за № 1934/24466

Про здійснення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту

Відповідно до [підпункту 2 пункту 3 Плану заходів щодо інтеграції біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, в українське суспільство на період до 2020 року](#), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2012 року № 605-р, та відповідно до положень, визначених частиною п'ятою статті 9 [Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»](#),
НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити:

- 1) [Положення про комісію для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту](#), що додається;
- 2) [Порядок проведення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту](#), що додається.

2. Департаменту реформ та розвитку медичної допомоги (Хобзей М.К.) подати цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступників міністрів відповідно до розподілу обов'язків.

Міністр охорони здоров'я
України
Міністр освіти і науки України
Міністр соціальної
політики України
ПОГОДЖЕНО:

Р. Богатирьова
Д. Табачник
Н. Королевська

Голова Державної міграційної служби України

М.М. Ковальчук

Заступник
Міністра внутрішніх справ України

В.І. Ратушняк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України,
Міністерства освіти
і науки України,
Міністерства соціальної
політики України
23.10.2013 № 903/1464/711
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
12 листопада 2013 р.
за № 1934/24466

ПОЛОЖЕННЯ
про комісію для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків
та потребує соціального захисту

I. Загальні положення

1. Це Положення регламентує організацію діяльності комісії для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту (далі - Комісія).
2. Терміни в цьому Положенні вживаються в значеннях, наведених у Законах України [«Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»](#), [«Про охорону дитинства»](#), [«Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»](#).
3. Комісія у своїй роботі керується [Конституцією](#) і законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, що регулюють відносини в зазначеній сфері, та цим Положенням.
4. Основним принципом роботи Комісії є захист законних інтересів та прав дитини, зокрема на: недискримінацію; конфіденційність; участь у вирішенні питань щодо неї; дотримання культурно-етичних норм; забезпечення безпечності процедур для стану здоров'я дитини тощо.
5. Обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків (дитини, яка залишилась без батьківського піклування та перебуває в службі у справах дітей на первинному обліку дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дитини, розлученої із сім'єю, яка не є громадянином України і яка або законний представник якої звернулася (звернувся) до компетентних органів України із заявою про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового або тимчасового захисту) та потребує соціального захисту (далі -

дитина), проводиться відповідно до [Порядку проведення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту](#), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України від 23 жовтня 2013 року № 903/1464/711.

6. Інформація, якою користується Комісія при оцінці віку дитини, є інформацією з обмеженим доступом та не підлягає розголошенню, крім випадків, визначених законом.

7. Обробка і захист персональних даних, що використовуються при оцінці віку дитини, здійснюються відповідно до вимог [Закону України «Про захист персональних даних»](#).

II. Організація роботи та склад Комісії

1. Комісія створюється при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях.

2. Організація роботи Комісії забезпечується Міністром охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, керівниками структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

3. До складу Комісії входять:

голова Комісії;

представники Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, Міністерства соціальної політики Автономної Республіки Крим, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я, освіти і науки, соціального захисту населення, служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, регіональних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, соціальні педагоги та практичні психологи, визначені відповідними органами управління освітою;

незалежні експерти (за згодою);

секретар Комісії (представник Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій).

4. Основною формою роботи Комісії є засідання.

5. Засідання призначається головою Комісії в разі:

направлення дитини на обстеження територіальним органом Державної міграційної служби України у разі обстеження для встановлення віку дитини, розлученої із сім'єю, яка не є громадянином України і яка або законний представник якої звернулася (звернувся) до компетентних органів України із заявою про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового або тимчасового захисту;

клопотання відповідної служби у справах дітей в разі обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без батьківського піклування та перебуває в службі у справах

дітей на первинному обліку дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Про призначення засідання письмово інформують:

дитину та законного представника дитини, розлученої із сім'єю, яка не є громадянином України і яка або законний представник якої звернулася (звернувся) до компетентних органів України із заявою про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту;

відповідну службу у справах дітей в разі обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без батьківського піклування та перебуває в службі у справах дітей на первинному обліку дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

6. Рішення Комісії приймається більшістю голосів. У разі рівного розподілу голосів голос голови Комісії є вирішальним.

7. Рішення Комісії оформлюється протоколом та підписується головою і членами Комісії.

8. Рішення Комісії може бути оскаржене у встановленому законодавством порядку.

III. Обов'язки та права Комісії

1. Комісія встановлює вік дитини з урахуванням фізичних (пов'язаних з розвитком), психологічних та культурних чинників:

1) у разі обстеження для встановлення віку дитини, розлученої із сім'єю, яка не є громадянином України і яка або законний представник якої звернулася (звернувся) до компетентних органів України із заявою про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, на підставі:

[направлення дитини на обстеження для встановлення віку](#) за формою згідно з додатком 1 до цього Положення, виданого територіальним органом Державної міграційної служби України;

[інформованої згоди на обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту дитини](#), направленої на обстеження для проведення оцінки віку, та/або її законного представника за формою згідно з додатком 2 до цього Положення;

аналізу наявної інформації:

про дитину, яка надається територіальним органом Державної міграційної служби України (за наявності);

про країну походження дитини, яка надається працівниками неурядових організацій, що працюють з біженцями та шукачами притулку (за згодою);

[висновку](#) членів комісії, які мають спеціальності «Педіатрія», «Дитяча ендокринологія», «Дитяча стоматологія» за результатами проведеної фізіологічної оцінки віку за формою згідно з додатком до Порядку проведення обстеження для встановлення віку дитини, яка

залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту, затвердженого спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України від 23 жовтня 2013 року № 903/1464/711, з обов'язковим зазначенням можливої похибки щодо встановлення віку;

[Висновку](#) членів комісії, які мають спеціальності «Соціальна педагогіка», «Дитяча психологія», «Соціальна робота» за результатами проведеної психологічної оцінки віку за формою згідно з додатком до [Порядку проведення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту](#), затвердженого спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України від 23 жовтня 2013 року № 903/1464/711, з обов'язковим зазначенням можливої похибки щодо встановлення віку;

2) у разі обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без батьківського піклування та перебуває в службі у справах дітей на первинному обліку дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на підставі:

клопотання відповідної служби у справах дітей;

інформованої згоди дитини та/або її законного представника;

аналізу наявної інформації про дитину, яка надається відповідною службою у справах дітей;

[Висновку](#) членів комісії, які мають спеціальності «Педіатрія», «Дитяча ендокринологія», «Дитяча стоматологія» за результатами проведеної фізіологічної оцінки віку за формою згідно з додатком до [Порядку проведення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту](#), затвердженого спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України від 23 жовтня 2013 року № 903/1464/711, з обов'язковим зазначенням можливої похибки щодо встановлення віку;

[Висновку](#) членів комісії, які мають спеціальності «Соціальна педагогіка», «Дитяча психологія», «Соціальна робота» за результатами проведеної психологічної оцінки віку за формою згідно з додатком до [Порядку проведення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту](#), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України від 23 жовтня 2013 року № 903/1464/711, з обов'язковим зазначенням можливої похибки щодо встановлення віку.

2. Комісія здійснює:

облік дітей, яким встановлюється вік;

[направлення для проведення фізіологічної/психологічної оцінки віку](#) дитини до закладів охорони здоров'я, психолого-медико-педагогічних консультацій за формою згідно з додатком 3 до цього Положення;

контроль за обстеженням, що проводиться для встановлення віку дитини;

направлення у разі потреби на додаткове обстеження в умовах стаціонару до закладів охорони здоров'я для визначення стану здоров'я дитини з метою уточнення даних, необхідних для встановлення віку;

ведення документації Комісії;

розгляд та аналіз звернень і скарг з питань встановлення віку.

3. У разі потреби до роботи Комісії можуть бути залучені фахівці науково-дослідних установ Національної академії педагогічних наук України, Національної академії медичних наук України, представники неурядових організацій, інші фахівці (за згодою).

4. Комісією за результатами її роботи складається [висновок](#) за формою згідно з додатком 4 до цього Положення, який надсилається ініціатору проведення такого обстеження.

Директор Департаменту реформ та розвитку медичної допомоги	М. Хобзей
Директор Департаменту сім'ї та дітей	Р. Колбаса
Директор Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти	О. Єресько

Додаток 1
до Положення про комісію для
встановлення віку дитини, яка
залишилась без піклування батьків та
потребує соціального захисту
(підпункт 1 пункту 1 розділу III)

НАПРАВЛЕННЯ
дитини на обстеження для встановлення віку

Громадянин(ка) _____
(громадянство/підданство, країна постійного проживання)

Прізвище та (або) ім'я та (або) по батькові

Число, місяць, рік народження

Місце постійного проживання

Підстави для направлення на обстеження

Справа № _____

Уповноважена посадова особа
(територіального органу Державної міграційної служби України)

(П. І. Б., підпис)

М. П.

Додаток 2
до Положення про комісію для
встановлення віку дитини, яка
залишилась без піклування батьків та
потребує соціального захисту
(підпункт 1 пункту 1 розділу III)

ІНФОРМОВАНА ЗГОДА

на обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та
потребує соціального захисту

Я,

(прізвище та (або) ім'я та (або) по батькові)

даю (не даю) згоду(и) на обстеження для встановлення віку
(потрібне підкреслити)

Інформацію щодо процедури встановлення віку мені роз'яснено.

Дата _____

(підпис, прізвище та (або) ім'я та (або) по батькові)

Узгоджено із законним представником дитини.

(підпис перекладача)
батькові)

(прізвище, ім'я, по

Додаток 3
до Положення про комісію для
встановлення віку дитини, яка залишилась
без піклування батьків та потребує
соціального захисту
(пункт 2 розділу III)

НАПРАВЛЕННЯ
дитини для проведення фізіологічної/психологічної оцінки віку
(потрібне підкреслити)

Особа _____
(прізвище та (або) ім'я та (або) по батькові, громадянство)

Число, місяць, рік народження, що заявлені _____

Місце постійного проживання _____

Місце тимчасового проживання (перебування)

Направляється до _____

(повне найменування закладу охорони здоров'я або психолого-медико-педагогічної
консультації)

для проведення фізіологічної (психологічної) оцінки віку
(необхідне підкреслити)

Дата направлення _____
(число, місяць, рік)

Голова Комісії для встановлення віку дитини,
яка залишилась без піклування батьків
та потребує соціального захисту

(підпис)
батькові)

(прізвище, ім'я, по

М.П.

Додаток 4
до Положення про комісію для
встановлення віку дитини, яка залишилась
без піклування батьків та потребує
соціального захисту
(пункт 4 розділу III)

ВИСНОВОК

за результатами обстеження для
встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального
захисту

Особа _____
(прізвище та (або) ім'я та (або) по батькові)

_____ (країна постійного проживання, громадянство/підданство)

Прізвище та (або) ім'я та (або) по батькові _____

Дата, місяць, рік народження (названі особою) _____

Психологічна оцінка віку _____

Фізіологічна оцінка віку _____

Можлива похибка

«__» _____ 20__ року

Голова Комісії _____
(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Члени Комісії

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Печатка Міністерства охорони здоров'я
Автономної Республіки Крим, структурного
підрозділу з питань охорони здоров'я
обласної (міської) державної адміністрації

Перелік методичної літератури та посібників, якими можна скористатися при
проведенні психологічної оцінки віку дитини

1. Методичні рекомендації до програми розвитку та виховання дитини раннього віку «Зернятко»/Під ред.. О.Л.Кононко. _ К., Кобза, 2004. – 188 с.

2. Кукуруза Г.В. Оцінка структури і рівня розвитку дітей раннього віку в системі раннього втручання [Текст] /Г.В.Кукуруза //Вісник Харківського національного педагогічного університету ім.Г.С.Сковороди. – Х., 2010. Вип. 35. – С.133-140. – (Серія психологія).

3. Психолого-педагогічна діагностика розвитку дітей раннього дошкільного віку: Навчально- методичний посібник / за науковою редакцією Л.О.Федорович. Укладачі О.В.Гнатій, І.В. Макаренко, Л.О.Федорович – Кременчук: Християнська Зоря, 2008. – 217 с.

4. Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівська А.Г. Методика діагностики відхилень в інтелектуальному розвитку молодших школярів. Видання друге, перероблене і доповнене. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2006. – 36 с.: Дидактичний матеріал: комплект А і Б (45 арк.)